การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษา พัทยา 2 โฮมสเตย์ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

Potential Development of Community-Based Tourism: A Case Study of Pattaya 2 Homestay, Nongkungsern, Puwiang District, Khon Kean Province

กิตติทัต จันทะเริง[*1] และ สถาพร มงคลศรีสวัสดิ์ [**2]

[1]สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

[2]วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

E-mail: snow-man-23@hotmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการ ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข การท่องเที่ยวโดยชุมชนพัทยา 2 โฮมสเตย์ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น โดยเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Information) 5 กลุ่มได้แก่ 1) ผู้นำส่วนท้องถิ่นภายในตำบลหนองกุงเซิน 2) หน่วยงานข้าราชการที่เกี่ยวข้อง 3) ผู้ประกอบการสมาชิกพัทยา 2 โฮมสเตย์ 4) สมาชิกเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดขอนแก่น 5) นักท่องเที่ยวภายใน พัทยา 2 โฮมสเตย์ โดยวิธีการจดบันทึก สัมภาษณ์แบบการบันทึกเสียง แล้วพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่าปัญหาหลักในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนพัทยา 2 คือ 1) ขาดการดูแลและสนับสนุนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ขาดเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลหรือคนคนเดียวทำหน้าที่หลายตำแหน่ง 2) ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น 3) ขาดการประชาสัมพันธ์ ที่มีประสิทธิภาพ 4) ขาดงบประมาณในการสนับสนุน 5) ขาดปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพเส้นทางการเดินทางไม่สะดวกและมีมาตรฐาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจึงควรสรรหาเจ้าหน้าที่เข้ามาทำงานโดยตรง คอยควบคุมดูแล และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดอบรมให้ความรู้กับประชาชน เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จัดทำประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย เชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจ พร้อมจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ทุกช่องทาง เช่นใบปลิว แผ่นพับ โปสเตอร์และอินเทอร์เน็ต จัดตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการภายในกลุ่มที่ชัดเจน จัดทำโครงการเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนงบประมาณนำมาปรับปรุงและพัฒนาภายในกลุ่ม เป็นต้น

คำสำคัญ: การพัฒนา การท่องเที่ยว พัทยา 2 โฮมสเตย์

Abstract

The objective of this research was to study the management of tourism, obstacle and problems including potentiality for developing the tourism potential of the 2nd Pattaya Home Stay of Nongkungsern sub-district administrative organization, Puwiang district of Khon Kaen province. The data collection of this qualitative research was done through 5 groups of key informants including 1) the leader officers of Nongkungsern sub-district administrative organization; 2) government involved sectors; 3) the members of 2nd Pattaya Home Stay entrepreneurs 4) the members of Khon Kaen local tourism network; and 5) tourists in 2nd Pattaya Home Stay. An interview and tape-recorder were used in the data collection and analyzed by using content analysis.

The result is found that the main problems of the potential 2nd Pattaya Home Stay tourism included 1) lack of supporting and caring from the relevant agencies, that is, one man service (one person has several tasks to take care of in one time); 2) lack of the local participation; 3) lack of the effective public relation; 4) lack of supporting budget; and 5) lack of effective element structure of transportation.

This research suggested that the responsible organizations should seek for relevant local governmental to work, manage and co-operate with and educate people about tourism community. Public relations should directly inform the target groups via advertisements and invite the local community to participate and publish the advertisement such as brochure, poster and internet. They should set up the board of management and create a project to represent to the relevant agency for supporting budget and development.

Keyword: Development, Tourism, Pattaya 2 Home Stay

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดรายได้ให้กับประเทศไทยเป็นจำนวนมหาศาลในแต่ละปี อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ส่งผลต่อภาวะทางเศรษฐกิจ เกิดการจ้างงาน การผลิตสินค้าและบริการ เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้สู่ภูมิภาคต่างๆ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งช่วยลดปัญหาการว่างงานของคนไทยด้วย

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งประเทศไทย เป็นกระทรวงที่ได้รับมอบหมายให้คอยกำกับดูแลและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศ จัดทำแผนพัฒนา และวางระบบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัด โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นการท่องเที่ยวลักษณะการบริหารจัดการโดยคนภายในชุมชนนั้นๆ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพิ่มความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นของคนในชุมชน เกิดการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวหรือการพัฒนาสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน โดยมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจต่อคนภายในชุมชน ซึ่งการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในลักษณะนี้จะเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวได้ทุกระดับ รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นท้องถิ่นที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนและมีส่วนในการส่งเสริมและพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น ตามแผนการถ่ายโอนภารกิจด้านการท่องเที่ยวให้แก่ท้องถิ่น ตามแผนการกระจายอำนาจแห่งพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะแผนกระจายอำนาจด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในมาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล การพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างชุมชนโดยชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองกุงเซิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น มีสภาพพื้นที่ส่วนหนึ่งติดเขื่อนอุบลรัตน์ มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ “ พัทยา 2” ปี พ.ศ. 2541 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน ได้เข้ามาบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวพัทยา 2 และได้มีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว พัทยา 2 อย่างต่อเนื่อง ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวที่ พัทยา 2 เป็นจำนวนมากและเพิ่มขึ้นทุกๆปี ก่อให้เกิดการสร้างอาชีพและรายได้กับคนในชุมชน พร้อมกับเกิดการตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆขึ้นมาเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว อาทิเช่นกลุ่มแปรรูปปลา กลุ่มผู้ประกอบการพัทยา 2 กลุ่มทอเสื่อกก กลุ่มพัทยา 2 กลุ่มวัฒนธรรมพื้นบ้านและกลุ่มพัทยา 2 โฮมสตย์ เป็นต้น

พัทยา 2 โฮมสเตย์ เกิดจากการรวมกลุ่มต่างๆภายในตำบลหนองกุงเซิน อาทิเช่น กลุ่ม

นวดแผนไทย กลุ่มแปรรูปปลา กลุ่มทอเสื่อกก กลุ่มรถอีแต๊กนำเที่ยว กลุ่มมัคคุเทศก์น้อย กลุ่มกระชังปลา กลุ่มการแสดงวัฒนธรรมพื้นบ้าน กลุ่มพิธีกรรมทางศาสนา เป็นต้น พัทยา 2 โฮมสเตย์ เริ่มดำเนินการ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2554 มีบ้านพักโฮมสเตย์ รวมทั้งสิ้น 13 หลังคาเรือน สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้าพักได้ทั้งสิ้นไม่เกิน 80 ท่าน อัตราค่าบริการ 150 บาท/ท่าน/คืน/คน พร้อมน้ำดื่มกาแฟ มีราคาแบบแพ็กเกจทัวร์ซึ่งมีหลากหลายราคาตามความเหมาะสม โดยราคาเริ่มต้นที่ 140–350 บาท/คน/คืน และไดดำเนินบริหารจัดการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดกลาง ยังขาดประสบการณ์ในด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่สำคัญขาดการดูแลและติดตามผลงานจากบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้การบริหารจัดการ กลุ่มการท่องเที่ยว พัทยา 2 โฮมสเตย์ มีปัญหาตามมาหลังจากเปิดให้บริการตามมาหลายด้าน อาทิเช่นเรื่องผลประโยชน์ภายในกลุ่ม ด้านบุคลากร ด้านความปลอดภัย ด้านการบริการ เป็นต้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน จึงได้พยายามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้มีรูปแบบการจัดการที่เป็นระบบและชัดเจน ทำให้ยังมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆตามมา ผู้ทำการศึกษาจึงอยากรู้ถึงสาเหตุใดบ้างที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัทยา 2 โฮมสเตย์ และวิธีการในการแก้ไขปัญหา หรือมีแนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อก่อเกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่ม พัทยา 2 โฮมสเตย์ ต่อไป

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องนี้ โดยเชื่อว่าผลการศึกษา จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัทยา 2 โฮมสเตย์ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาอุปสรรค ตลอดจนก่อให้เกิดการพัฒนาเป็นจุดสร้างรายได้ให้กับประชาชนในชุมชนได้อย่างยั่งยืน ในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการ การท่อง เที่ยวโดยชุมชนพัทยา 2 โฮมสเตย์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค การท่องเที่ยวโดยชุมชนพัทยา 2 โฮมสเตย์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนและปรับปรุงแก้ไข การท่องเที่ยวโดยชุมชนพัทยา 2 โฮมสเตย์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีศึกษาโดยวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก จดบันทึก และบันทึกเสียงผู้ที่ทำการศึกษาสัมภาษณ์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาศักยภาพ การท่องเที่ยวโดยชุมชนพัทยา 2 โฮมสเตย์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน พร้อมกับพิจารณาความสมบูรณ์ของข้อมูล โดยผู้ทำการศึกษา อาศัยวัตถุประสงค์ของการวิจัยและกรอบแนวความคิดเป็นแนวทางพิจารณา จากการสัมภาษณ์ผู้ที่ให้ข้อมูลหลัก (Key Informant) และ การสนทนากลุ่ม ผู้ศึกษาได้พยายามตั้งประเด็นคำถามย้อนกลับเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลช่วยวิเคราะห์และเสนอแนะมุมมองที่แท้จริง ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องและความสมบูรณ์ในขั้นตอน นอกจากนี้ผู้ทำการศึกษายังนำข้อมูลที่ได้รับมาทำการตรวจสอบกับแหล่งข้อมูลอื่นๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงที่สุด รวมทั้งการขอคำปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาท่านผู้รู้โดยจะเป็นการสรุปผลและแนวทางที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยและอภิปลายผล

ผลการศึกษาการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษา พัทยา 2 โฮม สเตย์ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ผู้ทำการศึกษาสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาในครั้งนี้ กล่าวคือสิ่งที่ค้นพบปัญหาและ

อุปสรรค ในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัทยา 2 โฮมสเตย์ คือ

1. ขาดการดูแลและสนับสนุนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ โดยผู้ที่เข้าร่วมกลุ่มการท่องเที่ยวโดยชุมชนเกิดขึ้นโดยการชักชวนของผู้นำท้องถิ่น ขาดความรู้ความเข้าใจในการทำด้านการท่องเที่ยว ขาดการสนับสนุนจากผู้นำองค์กรที่เกี่ยวข้อง ขาดเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแล หรือคนคนเดียวทำหน้าที่หลายตำแหน่ง ดังนั้นการดำเนินการจึงล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ

2. ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นชุมชนภายในพื้นที่ไม่รับทราบผู้มูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนว่าคืออะไร ต้องทำอะไร ขาดความร่วมมือของคนภายในชุมชน และเกิดจากความเข้าใจที่ผิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวว่ามีผลประโยชน์เฉพาะกลุ่มเท่านั้น

3. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ กล่าวคือ มีระบบการบริหารจัดการที่ไม่มีมาตรฐานและประสิทธิภาพ ทำให้การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนช้าหรือชะงัก ทำให้ปัญหาอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการคือ การประสานงานที่ไม่ดีพอ ข้อมูลชุมชนไม่เพียงพอ ขาดกิจกรรมระหว่างเครือข่าย ขาดความไม่เข้าใจระบบโครงสร้างการบริหารจัดการของสมาชิ

4. ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยชุมชน งบประมาณ ที่ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาขับเคลื่อนชุมชนเชิงประเด็น มาจากสาเหตุหลักๆ กล่าวคือไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนต่างๆ อปท. ส่วนท้องถิ่นให้ความสนใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนหรือให้ความสำคัญน้อย ไม่ได้เขียนแผนการพัฒนาไว้ในแผนพัฒนาของ อปท. เป็นต้น

5. ขาดปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ เส้นทางการเดินทางที่ไม่สะดวกและมีมาตรฐาน อาทิเช่น เส้นทางหลักที่เดินทางเข้าสู่ท่องเที่ยว พัทยา 2 โฮมสเตย์ ยังเป็นส้นทางที่ไม่ได้มาตรฐาน ทำไห้การเดินทางลำบาก บ้านพักอยู่ห่างไกลกัน และห้องน้ำที่ไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษา จะเห็นได้ว่า การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษา พัทยา 2 โฮมสเตย์ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเชิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น มีความสอดคล้องกับผลการวิจัย ของนิต สัมมาพันธ์ และเอมอร ณรงค์ (2550) สรุปได้ว่า ปัญหาต่าง ๆ ตามแนวทางการพัฒนาเกิดจากการบริหารจัดการที่ไม่เป็นระบบ ไม่มีการทำงานเป็นทีม จึงควรบริหารจัดการเชิงบูรณาการ ซึ่งการบริหารจัดการกลุ่มการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัทยา 2 โฮมสเตย์ จากการศึกษา จะพบว่า พัทยา 2 โฮมสเตยไม่มีการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันภายในกลุ่มและภาคีการท่องเที่ยวอื่น ๆ ทำให้เกิดปัญหาด้านการมีส่วนร่มของคนภายในชุมชน ดังนั้นการทำงานกันแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชน จึงเป็นแนวทางอีกแนวทางหนึ่ง ที่นำมาปรับปรุงและพัฒนาในการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัทยา 2 โฮมสเตย์ และสอดคล้องกับผลการวิจัย เรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ศึกษากรณี: ชุมชนท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ของ วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ และคณะ (2550) โดยผลงานการวิจัย สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน การสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม วัฒนธรรมดั้งเดิม ความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างยั่งยืน ซึ่งในการบริหารจัดการกลุ่มการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัทยา 2 โฮมสเตย์ จากการศึกษาในด้านสภาพการบริหาร และแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงด้านการบริหารจัดการจึงควรดำเนินการด้านการให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมให้มากที่สุด และต้องสมัครใจ เพื่อสร้างความรักษ์ในท้องถิ่นตนเอง และมีการทำงานร่วมกับภาคีการท่องเที่ยวอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ที่ได้จากการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษา พัทยา 2 โฮมสเตย์ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเชิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษาได้แบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ปัจจัยภายใน

1.1 โครงสร้างพื้นฐาน

1.1.1 จัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน และผลักดันแผนพัฒนาเข้าสู่แผนจังหวัด

1.1.2 จัดทำป้ายบอกทาง ป้ายโฆษณา แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ภายในสถานที่ท่องเที่ยวและใกล้เคียง

1.1.3 พัฒนากลุ่มอาชีพและแหล่งท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานและความพร้อมต่อการรองรับนักท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

1.2 บุคลากรผู้รับผิดชอบ อาทิเช่น กลุ่มผู้บริหารผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ และกลุ่มสมาชิกพัทยา 2 โฮมสเตย์ เป็นต้น

1.2.1 จัดอบรมผู้นำท้องถิ่นในชุมชน อบรมผู้นำเที่ยวท้องถิ่นเด็กและ เยาวชน (มัคคุเทศก์น้อย)ให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.2 จัดอบรมและศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อสร้างการให้บริการที่สร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

1.2.3 จัดอบรมหรือส่งชุมชนที่มีความสนใจกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อพัฒนาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

2. ปัจจัยภายนอก

2.1 นักท่องเที่ยว

2.1.1 พัฒนามาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางการเดินทางสู่แหล่งท่องเที่ยว การบริการด้านสุขลักษณะ เป็นต้น

2.1.2 เตรียมความพร้อมด้านการรักษาความปลอดภัยทั้งทางบกและทางน้ำสำหรับนักท่องเที่ยว และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการอย่างเป็นระบบ

2.1.3 ประชาสัมพันธ์ผ่าน สื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์

3. ปัจจัยด้านอื่นๆ

3.1 ควรเน้นการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ทุกภาคส่วน เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวพัทยา 2

3.2 ประสานความร่วมมือกับหน่วย งานภาครัฐและภาคเอกชนในการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยชุมชน พัทยา 2 โฮมสเตย์ ตามสถานที่ต่าง ๆ

3.3 แสวงหาความร่วมมือกับภาคธุรกิจเอกชน หรือหน่วยงานที่สนใจทำงานด้านสิ่งแวดล้อม การลดภาวะโลกร้อนและการจัดกิจกรรมเพื่อลดภาวะโลกร้อน

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ได้ข้อสรุปที่ได้จากการศึกษา ทำให้ทราบถึงปัญหาที่สำคัญของการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัทยา 2 โฮมสเตย์ อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น คือ

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนกับทิศทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ท้องถิ่น ผู้นำชุมชนซึ่งเป็นกลุ่มคนที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบาย ซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับองค์ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน และการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เป็นต้น

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวภาย ในตำบล กลุ่มอาชีพต่าง ผลิตภัณฑ์ และสินค้าภายในชุมชน เพื่อรองรับการท่องเที่ยว เป็นต้น

4. ควรศึกษาเกี่ยวกับบริบทชุมชน โดยคนในชุมชนสามารถดำเนินการได้เอง มีความเข้มแข็งของชุมชนสามารถพัฒนารายได้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้

5. ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดการด้านที่พักอาศัยในรูปแบบของโฮมสเตย์ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวของท้องถิ่น ให้มีความเหมาะสม สอดรับกับวัฒนธรรมของท้องถิ่น และดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษา เรื่อง การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน: กรณีศึกษา พัทยา 2 โฮมสเตย์ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเชิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เป็นการศึกษาที่ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลและปรากฏการณ์ในเชิงลึก

ซึ่งการวิจัยได้ดำเนินการศึกษา คณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการส่วนท้องถิ่น เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน สมาชิกกลุ่มพัทยา 2 โฮมสเตย์ และนักท่องเที่ยวภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น ที่ให้ความร่วมมือ ทำให้ผู้ศึกษาได้ข้อมูลส่วนหนึ่ง จนทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณท่าน ดร. สถาพร มงคลศรีสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาอิสระ ที่กรุณาได้ให้คำแนะนำ ทุกขั้นตอนในการศึกษาอย่างละเอียดพร้อมตรวจแก้ไข ให้มีความถูกต้องชัดเจน จนทำให้ผู้ศึกษาเข้าใจสามารถจัดทำรายงานการศึกษาได้จนสำเร็จการศึกษาตามหลักเกณฑ์ของหลักสูตรการศึกษา

ขอขอบพระคุณ คณะอาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้ศึกษา ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการศึกษา และการทำงานในหน้าที่ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อเกิดประโยชน์ต่อคนในชุมชน ได้อีกทางหนึ่งด้วย

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มิได้กล่าวถึงทั้งหมด ณ ที่นี้ ที่เป็นกำลังใจและมีส่วนร่วมทำให้เป็นแรงผลักดันให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ท้ายนี้สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อประมวล จันทะเริง คุณแม่ใหม่ จันทะเริง คุณอัมพร จันทะเริง คุณลัญฉกร จันทะเริง ที่ได้คอยเป็นกำลังใจในทุกๆ ด้านของชีวิต และให้การสนับสนุนด้านการศึกษาในครั้งนี้เป็นอย่างมาก ซึ่งการอันใดอันเป็นคุณประโยชน์ต่อบุคคล องค์กรและสังคมโดยทั่วไป ที่เกิดจากผลแห่งการศึกษานี้ขอมอบ ให้แด่บุพการี ญาติพี่น้อง คณาจารย์ทุกท่าน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการศึกษาครั้งนี้ทุกท่าน

เอกสารอ้างอิง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน. **ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองกุงเซิน เรื่อง การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวพัทยา 2 พ.ศ. 2552. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองวางแผนโครงการ.** (2540). รายงานสรุปนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กรุงเทพมหานคร, 2552.

วิไลลักษณ์ รัตนเพียรธัมมะ. การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ศึกษากรณี: ชุมชนท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกริก, 2550.

นิตย์ สัมมาพันธ์ และ เอมอร ณรงค์. **แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ณ จังหวัดสมุทรสงคราม.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกริก, 2550.